

Odlukom generalnog sekretara UN-a Kofi Anana MIHAEL STAJNER NA CELU UMNİK-a

Posle dugog razmisljanja generalni sekretar Ujedinjenih nacija Kofi Anan je presekao kosovski "cvor": novi sef misije svetske organizacije u juznoj srpskoj pokrajini je nemacki diplomata Mihael Stajner (52). Mesto sefa civilne misije UN na Kosovu (UNMIK) ostalo je upraznjeno posle povlacenja Danca Hansa Hekerupa krajem decembra proslave godine.

Postavljanje Mihaela Stajnera u svakom slucaju znaci da u Pristinu odlazi diplomata sa zavidnim balkanskim iskustvom. Upravo dobro poznavanje situacije i teskoca na prostoru bivse SFRJ moglo bi da pomogne Stajneru da uspesnije od svog prethodnika resava probleme na Kosovu i Metohiji.

Mihael Stajner je veci deo proslave decenije bio prisutan na Balkanu, i to prvo kao sef Biroa za nemacku humanitarnu pomoc sa sedistem u Zagrebu. Od 1994. do 1996. godine Stajner je bio rukovodilac nemackog Radnog staba za mirovne napore u Jugoslaviji i kao specijalni ambasador predstavnik Berlina u Medjunarodnoj kontakt-grupi za Bosnu i Hercegovinu.

Kao clan Kontakt-grupe, nemacki diplomata je bio i jedan od ucesnika konferencije u Dejtonu, gde je postavljen temelj danasnje BiH.

Na kraju svoje tadasnje balkanske karijere Mihael Stajner je postavljen za zamenika visokog predstavnika medjunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini. Na ovom poslu Stajner se veoma istakao, obezbedivsi sebi visok ugled u medjunarodnim krugovima kao vest diplomata i izuzetan strucnjak za

Balkan.

Posle pobede Socijaldemokratske partije na izborima u Nemackoj 1998. godine, Stajner se privremeno odselio s balkanskih prostora. Kancelar Gerhard Sreder ga je postavio za svog spoljnopolitickog savetnika.

Kao sef UNMIK-a Mihael Stajner ima polozaj podsekretara Ujedinjenih nacija. U sedistu UN u Njujorku se jednodusno zakljucuje da je to jedan od najtezih poslova u svetskoj organizaciji.

PREMINUO PREDSEDNIK IO SNV KOSOVA I METOHIJE DUSAN RISTIC

U Beogradu, 18. januara 2002. god, posle kratke i teske bolesti, preminuo je Dusan Ristic, predsednik IO SNV KiM.

Pokojni Ristic je bio dugogodisnji pokrajinski i republicki politicar. Zbog osude albanskih separatistickih demonstracija 1981. godine, zvanicna Albanija je trazila njegovu smenu sa polozaja predsednika Skupstine SAP Kosova. Posto Ristic nije zeleo da podnese ostavku, albanska delegacija tadasnje kosovske Skupstine izglasala mu je nepoverenje.

Predlog Mahmuta Bakalija da se Ristic ukloni iz politickog zivota prihvacen je, pa je imenovan za direktora Udruzene metalske industrije Kosova.

Nekoliko godina kasnije, Azem Vlasi, tadasnji predsednik Pokrajinskog komiteta, sa svojim saradnicima, Ristica iskljucuje iz SK, zbog, kako je obrazloženo, koketiranja sa srpskim nacionalistima iz Kosova Polja, posebno sa Kostom Bulatovicem i Miroslavom Solevicem.

Tokom devedesetih godina, posto je Dusan Ristic bio rodonacelnik srpske opozicije na Kosovu, bio je izlozen ostrim sikaniranjima Milosevicevog rezima, a narocito su ga proganjali tadasnji socijalisti i julovci na Kosovu i Metohiji Migo Samardzic, Bogdan Kecman i Milos Simovic.

Posle dolaska Kfora i pogroma Srba na Kosovu i Metohiji, Ristic u gracanickoj enklavi, sa vladikom rasko-prizrenskim Artemijem, nastoji da objedini preostali srpski zivalj zalazuci se za saradnju sa medjunarodnom zajednicom.

Povodom smrti Dusana Ristica, predsednika Izvrsnog odbora Srpskog nacionalnog Veca Kosova i Metohije 20 januara, u konaku manastira Gracanica odrzana je Komemorativna sednica Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije.

O zivotnom putu pokojnog Dusana Ristica govorili su vladika dr Artemije (Radosavljevic), predsednik SNV-a i dr Dragomir Kostic, clan Izvrsnog odbora.

Dusan Ristic je rođen 1928. godine i Zegri kod Gnjilana. Prosao je put od opstinskog cinovnika do predsednika Skupstine SAP Kosova. Upoznao je dva lica vlasti. Bio njen miljenik i bio je njen predstavnik, kasnije se vlasti zestoko suprotstavljao, a i vlast mu zauzvrat nije ostajala duzna.

Narocito je istaknuta uloga Dusana Ristica u pokretu sveopsteg narodnog otpora ugnjetavanju i obespravljanju albanskih vlasti u ovoj srpskoj pokrajini sredinom osamdesetih i pocetkom devedesetih

godina proslag veka. Posebno je naglasen i znacaj njegovog rada u Srpskom nacionalnom vecu Kosova i Metohije koje je zajedno sa vladikom Artemijom on i osnovao i na cijim je izvornim principima radio sve do smrti.

Sahrana Dusana Ristica obavljena je 21. januara na groblju Orlovaca u Beogradu.

Kosovsko-metohijski Srbi

TRAZE OBJEKTIVNOST OD MIHAELA STAJNERA

Kosovski Srbi ocekuju da novoimenovani sef Unmika Mihael Stajner bude objektivan i da racionalno donosi odluke - jedinstven je stav predstavnika Srba s Kosova i Metohije.

Sef poslaničke grupe koalicije "Povratak" u Skupstini Kosmeta dr Rada Trajkovic smatra da je rec o energicnom coveku koji uvek uspe u onome sto zamisli. "Nadam se da ce pomoci onima koji su ugrozeni i da realizuje sve ono sto predvidja Rezolucija 1244 SB UN o Kosmetu - bezbednost, slobodu kretanja, povratak prognanih, rasvetljavanje sudbine kidnapovanih i nestalih i drugim pitanjima. Nadam se da ce biti realan, ni prosrpski ni proalbanski covек", rekla je Rada Trajkovic.

Clan Predsednistva Skupstine Kosmeta profesor dr Gojko Savic ocenio je da je pozurivanje sa imenovanjem Mihaela stajnera dovoljno indikativno da UN zele da parlamentarnu krizu u Pokrajini sto pre prevazidju.

"Na Stajneru je da preuzme vruc krompir i krene u resavanje situacije, nastale blokadom izbora predsednika Kosova i Metohije i imenovanja mandataru", izjavio je Savic. On je ukazao da ce Stajneru biti "tesko, posebno zbog cinjenice sto se medju albanskim partijama i dalje ne nazire bilo kakav dogovor o formiranju vlasti u pokrajini".

I drugi predstavnik "Povratka" u Predsednistvu Skupstine Oliver Ivanovic ocekuje da ce Stajner jasno definisati trenutnu situaciju na Kosmetu i da ce jasno odrediti etnicke zajednice koje su ugrozene, ali i one koje ih ugrozavaju.

"Rec je o iskusnom diplomati koji odlicno poznaje prilike na Balkanu i verujem da ce znati da unapredi primenu Rezolucije i uspostavi saradnju sa Haskim tribunalom", kaze Ivanovic.

Konferencija za novinare Koordinacionog Centra za Kosovo i Metohiju

POVRATAK SRBA U LIPLJAN, KAMENICU I GNJILANE

U ovoj godini se ocekuje efikasniji povratak Srba na Kosovo i Metohiju, i to ne samo u enklave vec i u grupacije naselja, dogovoreno je na danasnjoj sednici Visoke radne grupe sastavljene od predstavnika Drzavnog koordinacionog centra i UNMIK-a.

Kako je juce na konferenciji za novinare u Vladi Srbije objasnio prof. Branislav Krstic, na drugom sastanku Visoke radne grupe u Beogradu zahtevano je da se omoguci povratak Srba ne samo u kosmetska sela vec i u Lipljan, Kosovsku Kamenicu i Gnjilane, a mozda i u Pec.

- UNMIK se obavezao da za mesec dana sacini okvirni plan povratka Srba koji, medjutim, nece biti distribuiran bez nase saglasnosti. Uskoro se ocekuje i formiranje biroa za povratak u Lipljan - istakao je Krstic.

Osim toga, na danasnjem sastanku u Beogradu postignuta je saglasnost oko ocuvanja kulturne bastine i obezbedjivanja privatne imovine.

Na sastanku Visoke radne grupe koji je protekao u konstruktivnoj atmosferi Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra, rekao je da je napravljen napredak u primeni Rezolucije 1244 i Zajednickog sporazuma od 5. novembra proslе godine.

- Osim o povratku Srba u Pokrajinu, razgovarano je i o normalizaciji zeleznickog saobracaja, registraciji vozila, bezbednosti, osnivanju radnih grupa za pravosudje i policiju, o nestalim i pritvorenim licima, a najavljeno je i potpisivanje tri protokola koji se ticu nestalih - rekao je Covic i dodao da se uskoro ocekuje i pustanje na slobodu knjizevnika Petra Sarica, koji je potpuno nepravedno uhapsen u Strpcu.

Clan Koordinacionog centra general-major Svetislav Djurdjevic je najavio i formiranje zajednickog komiteta za bezbednost i policijsku saradnju u koji bi, na bazi reciprociteta, usli predstavnici Koordinacionog centra i UNMIK-a.

- Prihvatili smo UNMIK-ov Nacrt memoranduma, a sada ocekujemo da oni prihvate i nas nacrt sporazuma koji regulise policijsku saradnju u sprecavanju akata unutrasnjeg i medjunarodnog terorizma, sprecavanju sverca narkotika i trgovine belim robljem, ali i u borbi protiv organizovanog i klasicnog kriminala - objasnio je Djurdjevic.

UNMIK je preuzeo obavezu da svim Srbima sa Kosmeta besplatno dodeli kosovske tablice koje bi omogucile lakse i bezbednije kretanje u Pokrajini.

General Djurdjevic je najavio vece ucesce Srba u kosmetskoj policiji. Nebojsa Covic je precizirao da nije rec o povratku nase vojske i policije, jer je za to potrebno vreme i odredjene predradnje, vec o

povecanju broja Srba u kosovskim policijskim snagama u skladu sa kriterijumima koji proizilaze iz broja osvojenih poslanickih mesta na izborima za parlament. "Tamo gde ima 90 odsto Srba, bice isto toliko i nasih ljudi u policiji", istakao je Covic.

Dragan Vulic, iz Koordinacionog centra, najavio je dvostruko veci broj medjunarodnih sudija i tuzilaca na Kosmetu, ali i vece ucesce Srba u kosmetskom pravosuđu i kazneno-popravnim ustanovama.

Osnovana je i radna grupa koja ce uraditi analizu slucajeva Albanaca koji su osudjeni i nalaze se na izdrzavanju kazni u Srbiji, kao i Srba koji su u kosmetskim zatvorima.

M. Pesic

Izbegli i raseljeni izmedju propisa i realnosti

POVRATAK NEMOGUC BEZ POSTOVANJA LJUDSKIH PRAVA

U Jugoslaviji zivi 700.000 izbeglih i raseljenih koji cine pet odsto svetske izbeglicke populacije. Na poslednjem popisu vecina njih izrazila je zelju da ostanu ovde. Prevedena na ekonomski jezik, njihova zelja "kosta" milijardu maraka, sto je misaona imenica za osiromaseni budzet Srbije, iz koga je ove godine izdvojeno oko 900 miliona dinara za resavanje izbeglickog pitanja, od cega trecina za izgradnju izbeglickih kuca i stanova.

Zbog toga je ekonomska senzibilnost medjunarodne zajednice od presudnog znacaja za resenje izbeglicke situacije, zakljucici su jucerasnje konferencije pod nazivom "Izbegli i raseljeni izmedju prava i realnosti" koju je organizovala regionalna mreza nevladinih organizacija koje se bave problemima izbeglica i zastitom ljudskih prava. Medju organizatorima ove konferencije su i Srpski demokratski forum, Fond za humanitarno pravo, Helsinski odbor, Grupa 484, Medjunarodna mreza pomoci i Humanitarni centar za integraciju i tolerancije a pokrovitelj ovog strukovnog sastanka bio je Sekretarijat za mir i stabilnost danskog Ministarstva za spoljne poslove.

Podsecajuci da izbeglice nisu uniformna kategorija po pitanju ostvarivanja svojih prava, republicki komesar za izbeglice dr Sanda Raskovic Ivic objasnila je da su u povoljnjoj poziciji prognani iz BiH i da nije pitanje "da li ce oni ostvariti svoja prava, vec kada ce to uraditi". Preuzimanje imovine i penzija se u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj relativno dobro odvija, sa izuzetkom nekih kantona. Sa hrvatskim vlastima razgovori na sve teme su znatno usporeniji.

Govoreci o pomocima u tim pregovorima ona je istakla da je Komesarijat za izbeglice Srbije, u saradnji sa Vladom Hrvatske, Evropskom komisijom i UNHCR-om primio 18.000 zahteva za obnavljanje porusene imovine, sto cini dve trecine od svih porusenih objekata. Drugu "rak ranu" u pregovorima cine stanarska prava, buduci da je prema podacima OEBS-a, izgubljeno oko 50.000 stanarskih prava. Komentarisuci vest da su stanari 200 srpskih kuca u Kninu dobili nalog da se isele, ona je rekla da je u Hrvatskoj zauzeto 10.000 srpskih kuca i da je svaki pomak prema legalizmu dobrodosao. Ona je demantovala glasine da ce doci do zatvaranja kolektivnih centara, precizirajuci da se ova utocista prognanih nece zatvoriti dok se ne resi sudbina njihovih stanara.

Dr Sanda Raskovic Ivic istakla je da je iz budzeta Republike za ovu godinu izdvojeno 300 miliona dinara za izgradnju izbeglickih kuca i stanova, da je italijanska humanitarna organizacija "Kooperacione italijana" obecala da ce finansirati izgradnju 650 - 700 stanova, da ce UNHCR finansirati samogradnju 300 kuca kao i da ce humanitarna organizacija "Ker" platiti izgradnju sto kuca za izbeglice. "Ako se svi ovi graditeljski planovi ostvare, oko 1.200 izbeglickih porodica ce do kraja ove godine imati krov nad glavom", rekla je dr Raskovic Ivic.

Skicirajuci aktivnosti medjuministarske radne grupe za izradu nacionalne strategije za pitanja izbeglih i raseljenih, njen predsedavajući Dusan Zivkovic je napomenuo da program Vlade Srbije podrazumeva resavanje stambenog pitanja, zaposlenja, prekvalifikacije, pokrivanje zdravstvenog osiguranja ili podrzavanje repatrijacije izbeglica. S obzirom da ovaj program, kosta milijardu nemackih maraka, neophodna je pomoc medjunarodne zajednice, zakljucio je Zivkovic.

Savetnik predsednika SRJ za izbeglice Petar Ladjevic istakao je da, iako se izbeglicko pitanje resava na republickom nivou, savezna drzava u medjunarodnim susretima takodje ucestvuje u njegovom resavanju. On se slozio sa konstatacijom republickog komesara za izbeglice da cesto dolazi do zastoja u komunikaciji sa hrvatskom vladom, dodajuci da se "ljudska prava Srba u Hrvatskoj svakodnevno krse, da se Srbi povratnici hapse i da sede u zatvorima bez dokazane krivice", zakljucujuci da nema povratka bez postovanja ljudskih prava.

K. Dj.

SARPING: ALBANSKI EKSTREMISTI PRETNJA PO BALKAN

Berlin, 21. januara (Tanjug)

Nemacki ministar odbrane Rudolf Sarping upozorio je danas da albanski ekstremisti predstavljaju pretnju stabilnosti na Balkanu i

izrazio zabrinutost situacijom na Kosmetu i u Makedoniji, gde je stacionirano oko 5.200 nemackih vojnika u okviru misije medjunarodnih snaga Kfora odnosno snaga NATO "Cilibarska lisica".

"Zabrinut sam situacijom na Kosmetu, ali sa mnogo vecom brigom pratim situaciju u Makedoniji", rekao je Sarping na konferenciji za novinare u Berlinu.

Kako prenosi Frans pres, nemacki ministar odbrane je izrazio nadu da ce situacija biti drzana pod kontrolom, posebno ako se imaju u vidu tamosnji izbori i naglasio da pretnja dolazi od albanskih ekstremista u regionu.

Frans pres podseca da je juce i komandant Kfora na Kosmetu, francuski general Marsel Valenten izrazio zabrinutost zbog kasnjenja u politickim reformama na Kosmetu i Makedoniji sto, prema njegovom misljenju, ide naruku albanskim ekstremistima i odrzava klimu nestabilnosti u tom delu Balkana.

Slika: Ekstremisti OVK

Stav predstavnika Rusije u UN

KOSOVO JE I DALJE IZVOR OPASNOSTI

MOSKVA (Tanjug) - Rusija je ponovo upozorila medjunarodnu zajednicu na to da Kosovo "u njegovom sadasnjem vidu ostaje izvor opasnosti, i za najblize susede, i za citav region".

Medjunarodna zajednica ne sme da se miri s zaristima terorizma i organizovanog kriminala, koja su tamo stvorena za vreme krize, rekao je zamenik stalnog predstavnika Rusije u UN Genadij Gatilov na sinocnjem otvorenom zasedanju Saveta bezbednosti, posvecenom razmatranju situacije na Kosovu. Govoreci na temu statusa Kosova, ruski diplomata je izrazio stav da resavanje tog pitanja treba na neko vreme "zamrznuti". Pri tom je neophodno izraditi sistem preventivnih mera, "da strukture samouprave, koje se formiraju, ne bi postale instrument za realizaciju ambicija Albanaca za postizanje nezavisnosti pokrajine", rekao je Gatilov.

Protest srpskih stanovnika Strpca

NECE ALBANCA ZA PREDSEDNIKA

BEOGRAD - Vise hiljada Srba iz Strpca i okolnih sela okupilo se juce ujutru ispred zgrade Skupstine opstine u znak protesta zbog odluke Unmika da u duznost uvede predsednika SO Bahrija Hisenija, imenovanog bez njihove saglasnosti, i dvadesetak sluzbenika albanske nacionalnosti.

Poslanik koalicije Povratak u kosmetskoj Skupstini Sokol Djordjevic rekao je za "Glas" da je za mestane Strpca neprihvatljivo da u opstinskoj Skupstini odnos poslanika bude jedan prema jedan, s obzirom da je odnos stanovnika najmanje cetiri prema jedan, u korist Srba.

U Sirinickoj zupi, naime, zivi, 12.000 Srba i oko tri hiljade Albanaca.

I dalje ugrozena prava Srba na Kosovu i Metohiji

PRVO U ZATVOR, POTOM DOKAZI

U UNMIK-ovim zatvorima na Kosovu se nalazi 49 Srba, od kojih je skoro jedna trecina pritvorena na "ukazivanje prstom", a tek zatim su trazeni dokazi o krivici, receno je na danasnjoj konferenciji za novinare u Palati federacije.

Konferencija za novinare rukovodioca Odeljenja za ljudska prava Koordinacionog centra za Kosovo Vladimira Bozovica, koji je govorio o aktivnostima tog odeljenja i ukazao na tesku situaciju u pravosudju, prisustvovali su i roditelji decaka Aleksandra Dodica koji je ubijen 30. aprila proste godine u Kosovskoj Vitini.

Majka pokojnog Aleksandra Dodica, za cije su ubistvo optuzeni Sefcet Murici i Ismail Jahimu, podsetila je na to da je 17-godišnji Aleksandar ubijen nasred ulice u Kosovskoj Vitini, i to na desetak metara od americkog vojnika.

Ona je kazala da je na sudu imala priliku da vidi ubice koji su "vazni i puni sebe" i dodala da je porodica Dodic, koja je izbegla iz Bosne, uvek ucila svoju decu da nikoga ne mrze.

Advokat Zivojin Jokanovic je govorio o pritvaranju knjizevnika Petra Sarica, koga je, kako je rekao, "americki policajac bacio na zemlju, pri cemu je Saric izgubio svest", i naveo da u pravosudju na Kosovu ima puno problema, da se zvanicni zapisnici vode na engleskom jeziku, a da prevodioci cesto znaju da zloupotrebe svoj polozaj i neadekvatno prevode.

Jokanovic je izrazio nadu da ce se takvo stanje popraviti i naveo da su advokati, ciji je polozaj u odbrani veoma tezak, ipak postigli odredjene uspehe koji su vezane pre svega za obustavljanje postupaka, kao i za ukidanje prvostepenih odluka i u najtezim slucajevima.

PRITVORENI ALBANCI OSUMNJICENI ZA UBISTVO

Kosovska Mitrovica, 19. januara (Tanjug)

UNMIK policija uhapsila je trojicu Albanaca osumnjiceni za ubistvo Triva Trtice, zvanog Miso, potvrdili su danas Tanjugu srpski izvori.

Trticu je 20. decembra proslje godine na putu Kosovska Mitrovica - Pristina kod Dudinog krša na južnoj strani Mitrovice ubio Zeki Krasnici (38), a u dogovoru sa Dzavidom Ibrahimijem (44). Oni su sa Trticom bili u "poslovnom dilu".

Krasnici je iz Peci gde pripada poznatoj kriminalnoj grupi a po "specijalnosti" je placeni ubica.

Ismet Vlasaj iz Leposavica, koji je na mestu zlocina bio zajedno sa Trticom, lakse je ranjen.

Trtica je rodom iz Bihaca, a prebivaliste je imao u Crnoj Gori.

U selima Janjine Vode i Crkvene Vodice kod Obilica Srbima, preti glad - nemaju vode, ogreva, struje

NI MEDJU ZIVIMA, NI NA GROBLJU

Na geografskim kartama nikada niko nije upisao nazive srpskih sela Crkvena Vodica i Janjina Voda kod Obilica. Pre cetiri godine, kada su prvi put Albanci napali tamosnje srpsko stanovnistvo mestani su izbrisani sa svih spiskova, mozda cak i iz maticnih knjiga. Da nije tako, pricaju oni, Crveni krst Srbije ili Jugoslavije, ciji je visoki funkcioner bivsi predsednik Obilica Zoran Milosevic, bi se setio da dopremi bar gram soli ili brasna. Ovako "niti smo medju zivima, niti smo u groblju. Prezivljavamo, dan za dan, bez bilo cije pomoci ili bar nade da ce se neko setiti da postojimo".

Docu do tih sela bez pratnje Kfor ne samo da je rizik, vec, u najmanju ruku, ludost. Glava se gubi za tili cas i upravo zbog toga, iako je dolazak reportera "Blica" bio prvi dolazak nekog od novinara kod zaboravljenih, niko od njih ne sme da kaze svoje ime. "Ovo je prica bezimnih Srba iz sela koja ne postoje", rezignirano tumaci jedini sagovornik Spasoje Jovanovic, ali moli - bez fotografisanja. Ne plasim se komsija Albanaca, ali moram proci kroz Obilic, a oni citaju vas list.

- Ne postoje reci da opisemo u kakvim uslovima zivimo. Bez hrane, bez struje, bez vode - smrt je sveta. U poslednje tri godine nismo brazdu zasejali, a imamo zemlju koja dva puta godisnje radja. Preti nam glad i svakojaka bolest, jer vode za pice nemamo. Gradski vodovod su nam Albanci presekli, a sneg zbog prasine iz Obilica ne smemo da koristimo. Iako smo na svega kilometar od ugljenokopa Belacevac, nemamo uglja da se grejemo. Pojedine porodice koje su imale nesto zaliha u novcu uplatile su ugalj, ali je Kfor dopremio samo prasinu. Ukinuli su nam pratnju, pa niko ne sme da dotera drva iz Leposavica. Sreca je da ide djacki autobus UNHCR kojim idemo do Plemetine. Tamo iseckamo drva, spakujemo u dzakove i zahvaljujuci razumevanju vozaca autobusa zalozimo sporet-dva u toku dana. Iako su temperature oko minus 10, nema vise, brate, pa makar pocrkali od hladnoce - prica Spasoje.

Mukama i nedacama Vodicana i Srba iz Janjine vode nema kraja. Pre deset dana sneg je pao, a zbog niskih temperatura i poledice ukinut je autobus UNHCR, pa 20 osnovaca i 43 srednjoskolca ne poadjaju nastavu. Raspust je za njih vec poceo, medjutim, djaci ne mogu da se vrata kucama iz Priluzja i Plemetine, niti im roditelji mogu pomoci. Jedina veza je voz iz Obilica do koga se stize samo uz pratnju Kfora, a ona je ukinuta, pa ce vecina ucenika, ukoliko ne otopli vreme, Novu godinu docekati van svojih porodica.

Inace, u Vodici zivi 250 Srba, a u Janjinoj Vodi 57. Do sada nije prodana nijedna kuca, posto Albanci nemaju interes da ih kupuju. I oni se sele, kupuju srpsku imovinu na prilazu Obilicu, ali planski samo u oblasti na izlazu prema Crkvenoj Vodici, cime sve vise odsecaju put tamosnjim preostalim Srbima, koji su se sa povlacenjem vojske i policije bili masovno odselili, ali su se krajem jeseni 1999. godine svi vratili i sa njima jedna jedina romska porodica Fazliu.

U nasim selima zivi 37 mladica. Ne mozemo se ozeniti, posto devojke odlaze u Srbiju cim zavrse srednju skolu. Nema kafica, pa po ceo dan camimo u jedinoj prodavnici otvorenoj u ambaru. U njoj je toplo k'o u kapeli, grejemo se na svece koje kupujemo u Plemetini, posto pop dodje jednom u godini dana. Osveti slavsku vodicu za sve slave u godini. Nema svadbe, nema krstenja, pa Sonja S. koja je pre neki dan na Svetog Nikolu rodila sina, planira da ga krsti sledeceg proleca, kada paroh pristinski Miroslav ponovo dodje u Vodice - prica jedan od njih.

- Svatovi se ne smeju okupiti ili zapevati. Kroz selo prolazi magistrala Pec-Obilic-Pristina. Cela Cicevica je inace albansko uporiste. Svakodnevno nas provociraju i prete. Kazu - sta cekate, a mi ovo vec treca godina trpimo, ali vise se ne moze. Od skoro 10.000 Srba u selu je ostalo 84. Svi odose. Oticemo i mi, ako se drzava ne seti da postojimo - prica od vazno Nenan S. "Ne daj Boze", veli Nenad i krsti se. Prete da ce im ukinuti plate iz termoelektrana. Ukoliko se to dogodi, porucujemo da ce se dogoditi masovna selidba.

Vise osoba povredjeno pri upadu medjunarodnih snaga u zgradu Kosovskog zastitnog korpusa

SUKOB KZK-A I POLICIJE UN-A

PRIZREN (Srna) - Komanda Kosovskog zastitnog korpusa saopstila je juce da zamrzava odnose s policijom UN-a, posle prekjucerasnjeg sukoba pripadnika medjunarodnih snaga i KZK-a u Prizrenu, pri cemu je jedna osoba ranjena, dok je u opstoj tuci vise lica zadobilo teze ili lakse povrede.

Do sukoba, u kojem je koriscono i vatreno oruzje, doslo je posto su pripadnici policije UN-a i Kfora usli u zgradu KZK-a radi pretresa, cemu se komanda prizrenskog KZK suprotstavila. U sukobu, koji je trajao do 20 casova, ranjen je jedan pripadnik KZK-a, izvesni Morina, dok je vise lica zadobilo lakse ili teze povrede. Sukob je završen povlacenjem policije UN iz zgrade KZK za Prizren.

Komanda KZK u Prizrenu juce je izdala zvanicno saopstenje, u kom stoji da KZK zamrzava odnose s policijom UN sve dok se ne utvrdi odgovornost njene komande za preksinocnji upad.

Ovo je prvi otvoren sukob izmedju KZK-a i mirovnih snaga na Kosovu. - Policija UN-a i Kfor pristupili su pretresu zgrade komande KZK za Prizren nakon sto su pretresli kucu i piceriju Alusa Salje, sefa bezbednosti KZK u Prizrenu, prilikom cega su pronadjeni dokazi "nedozvoljene kriminalne aktivnosti", saopstio je portparol Multinacionalne brigade sektora Jug Klaus Gajer.

PODELA VLASTI

PRISTINA (Beta) - Vise od polovine kosovskih Albanaca veruje da bi bilo najbolje da u buducjoj vlasti u Pokrajini budu zastupljene sve tri najvece albanske politicke partije, pokazuje istrazivanje nedeljnika na albanskom jeziku "Zeri". Anketa, u kojoj je ucestvovao 301 gradjanin Kosova, pokazuje da 59,3 odsto upitanih smatra da vlast treba da podele DSK Ibrahima Rugove, Demokratska Partija Kosova Hasima Tacija i Alijansa za buducnost Kosova Ramusa Hajradinaja.

U novom izvestaju SB-u o Kosovu i Metohiji, Anan najavio

UNMIK USKORO PREPUSTA VLAST

NjUJORK (Srna) - Izbori na Kosovu i Metohiji stvorili su povoljne uslove za postepeno prenosenje uprave nad Pokrajinom iz ruku Unmika u nadleznost novoizabranih lokalnih organa, istice generalni sekretar UN Kofi Anan u najnovijem izvestaju Savetu bezbednosti.

U izvestaju, koji ce Savet razmatrati u ponedeljak, 21. januara na otvorenoj sednici, Anan ocenjuje da je bezbednost i dalje najveći problem na Kosmetu.

Generalni sekretar UN smatra da pomirenje mora poceti u novoformiranoj Skupstini Kosmeta i poziva poslanike da licnim primerom doprinesu uspostavljanju bolje saradnje

U izvestaju, koji je objavljen u cetvrtak, 17. januara, Anan ocenjuje da je Unmik na celu sa Hansom Hakerupom odlicno obavio zadatke. Odluku o tome ko ce biti novi sef Unmika, posto je Hakerup nedavno podneo ostavku, Anan ce dostaviti Savetu bezbednosti pismeno, najverovatnije 21. januara.

Covic porucio ceskom premijeru

MI SMO ZA DIJALOG SA PRISTINOM

BEOGRAD (Beta) - Potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic izjavio je da je juce razgovarao sa premijerom Ceske Republike Milosem Zemanom o stanju na Kosovu i Metohiji i najnovijim politickim nestabilnostima koje se desavaju na tom prostoru. Covic, koji je i sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, izjavio je novinarima nakon razgovora sa Zemanom, da je on predocio da su jugoslovenske i srpske vlasti uradile sve sto je bilo do njih za omogucavanje odrzavanja izbora na Kosovu, iako su bile suocene sa velikim moralnim dilemama.

- Ocekivali smo veci stepen politicke zrelosti odredjenih albanskih subjekata u smislu formiranja privremenih institucija na Kosmetu - rekao je Covic i dodao: - Zato sve vrste pritisaka na nas i "Povratak" jednostavno nisu dobronamerne. Mislim da sada analiticarima, koji zele da budu realni, postaje jasno zasto je bivsi sef Unmika Hans Hakerup

podneo ostavku, rekao je on.

Ako vi imate isti narod, isti jezik i istu veru, i ne mozete njih da ubedite zasto je vazno da se dodje do politicke stabilnosti na Kosmetu, zasto se to onda ocekuje od koalicije "Povratak", koja zapravo zeli da se na Kosovu maksimalno angazuje i ukljuci u izgradnju privremenih institucija i zeli normalizaciju stanja, rekao je Covic. On je, medjutim, napomenuo da Beograd i Srbi sa Kosova nisu "zatvorili vrata" i da zele da razgovaraju. Od buduceg predsednika Kosova i Metohije se ocekuje da bude hrabar i da ravnopravno tretira sve gradjane bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost, istakao je sef Koordinacionog centra za Kosovo. Covic je optuzio neke politicke subjekte za dvojnost u politickom pristupu Beogradu. "Mozemo da se dogovorimo da li im treba, ili im ne treba Beograd, ali ako im ne

treba, neka sami resavaju sve probleme", rekao je on. Covic je dodao da ta neprincipijelnost neće voditi ka održivom rešenju problema na Kosovu i Metohiji i normalizaciji stanja u citavom regionu. Potpredsednik Vlade Srbije je osudio prekjucerasnje ubistvo poslanika Demokratskog saveza Kosova Ismaila Hajdarija kao najnoviji akt terorizma.

Covic je rekao da Beograd i Srbi na Kosovu moraju da razgovaraju sa liderom Demokratskog saveza Kosova Ibrahimom Rugovom i predstavnicima medjunarodne zajednice o trajnom rešenju problema na Kosovu, ali iskljucivo u okviru Rezolucije Saveta bezbednosti UN 1244. Toliko ima anomalija na Kosovu, da se cak moze dogoditi, metaforicki receno, da za predsednika vlade postavite nekog Bin Laden, rekao je Covic.

Prosiren krug smrti oko Ibrahima Rugove

NOVI ZLOCIN PROTIV DSK

Portparol Kfora Daz Slaven u izjavi za "Politiku" je kazao: "Smail Hajdaraj ubijen je sinoc u Vitomirici, tridesetak kilometara severoistocno od Peci. U trenutku kada se vozilo zaustavio na semaforu otvorena je oruzana vatra na njega. Napadaci su zatim pobegli". Ovo je po racunicama dobro obavestenih krugova vec 23. ubijeni saradnik Ibrahima Rugove u poslednje tri godine.

Kako je danas u Pristini saopstio Andrej Anjeli, portparol UN policije u Pristini, za pociniocima ovog gnusnog ubistva UN policija intenzivno traga.

Sinocnje ubistvo bliskog saradnika lidera DSK Ibrahima Rugove skoro da nikoga nije iznenadilo, jer poznavaoi kosmetskih prilika odavno znaju da sukob Rugovine stranke DSK i politickog vrha transformisane OVK i KZK traje vec tri godine, od proleca 1998. godine kada je Ibrahim Rugova, iako deklarativno, osudjivao nasilje u juznoj pokrajini, dok su njegovi politicki rivali javno podrzavali teroristicke akcije. Svojim tadasnjim izjavama Ibrahim Rugova je poceo da navlaci gnev sunarodnika, politickih rivala, ali i dobijao simpatije kod pristalica takozvanog novog svetskog poretka, odnosno uzivao visok rejting kod medjunarodne zajednice, sto je nesumnjivo zasmetalo militantnim Albancima.

Zato je vec po dolasku vojne misije na Kosmet u leto 1999. godine zbog sve otvorenijih pretnji napustio Pristinu da bi "azil" potrazio u Italiji.

U to vreme u otvorenim pismima Rugovi su stizale poruke kao ona koju je poslao Jakup Krasnici, portparol teroristickog jezgra u malisevskom kraju, u kojoj porucuje da "skrati jezik i da se ne mesa u odluke vojnog vrha Albanaca sa Kosova".

Vec posle javnog upozorenja otpocinje "lov" na Rugovine saradnike. Samo u podujevskom, odnosno labskom kraju, koji su posle Pristine najsnaznije uporište DSK, u periodu od 1999. do 2001. godine ubijeno je vise od 20 simpatizera ove partije.

Najzaslužniji sto je DSK imala uporište u ovom kraju je bez sumnje dr Fabri Hamiti, jedan od rodonacelnika DSK i dr Fatmir Sejdiu, generalni sekretar DSK i sadasnji poslanik u kosmetskom parlamentu.

Doktor Hamiti, koji je bio u tazbinskom srodstvu sa Ibrahimom Rugovom (ozenjeni su dvema sestrama) tesko je ranjen oktobra 1998. godine u Pristini, u naselju Dardanija, gde je ziveo. Od posledica ranjavanja posle dvadesetak dana podlegao je.

Kao jedan od poznatih albanskih pesnika Hamiti je uzivao veliki ugled u svom rodnom selu Dubnici. Hamiti je ujedno bio i podrška Ibrahimu Rugovi na pretproslim lokalnim izborima kada je njegova stranka dobila 90 odsto glasova birackog tela.

Cinjenica je da je upravo zbog ranijih naklonosti Ibrahimu Rugovi u protekle tri godine ubijeno ili nestalo 20 Albanaca iz ovog kraja.

Nepuna tri meseca pre ubistva Hamitija smrtno je ranjen i Enver Maljoku, clan Predsedništva DSK, glavni i odgovorni urednik Informativnog centra Kosova, bivsi novinar "Rilindje", takodje iz Podujeva. Maljoku je stradao zbog objavljivanja Rugovine izjave u kojoj on osudjuje napade na nealbansko stanovništvo u decanskom kraju.

Ubrzo potom u Tirani, "u diplomatskom centru republike Kosovo", ubijen je vojni ministar takozvane kosovske vlade u egzilu pukovnik Ahmet Krasnici, koji je bio i pukovnik u bivsoj JNA.

Pretnje albanskih terorista Rugovi i njegovim pristalicama "sele se" i u samu Pristinu.

U jesen 2000. godine u centru grada ubijen je Rugovin sef obezbedjenja Dzevat Makoli, iz Dubnice kod Podujeva. Na njega je pucano iz automobila u pokretu, naocigled pripadnika Kfora i UN policije. Ni sam Rugova ni njegova porodica nisu tada bili postedjeni provokacija i napada. Na kucu u Pristini, u naselju Velanija, izvršena su cetiri bombaska napada.

U jednom od bombaskih napada i pored obezbedjenja ranjena je Rugovina svastika koja je kasnije od zadobijenih povreda preminula. Tada je stradalo i dvoje dece, Rugovini rodjaci koji su se iz bezbednosnih razloga preselili kod njega. Tada, po raspisivanju kosmetskih izbora i u predizbornoj

kampanji nastavljena je serija napada na DSK.

U Suvoj Reci unistene su prostorije opstinskog odbora ove partije. Bio je to sesti bombaski napad u poslednje tri godine na prostorije Rugovine politicke partije.

Krajem oktobra iste godine, posto je njegova stranka najavila da ce se Rugova kandidovati za predsednika Kosova, u centru Srbije ubijeni su Bekim Kastrati, predsednik odbora DSK za Srbicu, i novinar pristinskog lista "Bota sot", kao i Besim Dujaku, sef Rugovinog obezbedjenja. Tada je ranjen i Gani Geci, koji se oporavljao u americkoj bazi Bondstil, kod Urosevca.

Tada je zabelezen i bombaski napad na lokal Rugovinog pristalice u juznom delu Kosovske Mitrovice, koji se nalazio uz samu zgradu OEBS-a, a pricinjena je samo materijalna steta.

B. R.

Ponovo propali razgovori o formiranju kosovskih institucija

UBISTVO POSLANIKA DSK PODIGLO POLITICKE TENZIJE

Pristina - Svi kosovski dnevници na albanskom jeziku na naslovnim stranama objavljuju vest o ubistvu poslanika Demokratskog saveza Kosova Ismaila Hajdarija. Neki mediji isticu da je ubistvo Hajdarija najtezi zlocin te vrste nakon rata na Kosovu. Hajdari (50) je ubijen u cetvrtak u 20.30 u peckom naselju Fidanista, u napadu nepoznatih osoba vatrenim oruzjem. Tu vest potvrdio je i portparol policije UN Andrea Anjeli.

Motivi i okolnosti Hajdarijevog ubistva za sada nisu poznati. Policija koja istrazuje taj slucaj nije izdala posebno saopstenje. To ubistvo ce dodatno podici politicke tenzije, posebno sto jos nema naznaka da su tri vodece partije kosovskih Albanaca na putu da pronadju resenje za parlamentarnu krizu.

Pristinski dnevници na albanskom jeziku konstatuju da nije na pomolu dogovor te tri stranke o stvaranju nekakve koalicije, jer su, kako ocenjuju ti mediji, bili neuspesni i razgovori predstavnika tih partija odrzani prekjuce. Dnevnik Koha ditore o tom susretu predstavnika DSK, Demokratske partije Kosova i Alijanse za buducnosti Kosova u americkoj kancelariji u Pristini pise da su "ponovo propali razgovori o formiranju kosovskih institucija, koja, vidi se, nije blizu".

Zeri postavlja pitanje da li ce biti vanrednih parlamentarnih izbora na Kosovu i podseca da bi takvo pitanje do pre neki dan naislo na ostro protivljenje kosovskih politickih subjekata i medjunarodnih predstavnika na Kosovu. Taj dnevnik navodi da ce potencijalni kandidat za sefa Unmika na Kosovu nemacki diplomata Mihael Stajner mozda biti izabran do kraja nedelje. Dolazak Stajnera na Kosovo bilo bi od posebnog znacaja za prevladavanje parlamentarne krize na Kosovu i popunjavanje institucionalne krize nakon odlaska Hansa Hakerupa.

Komandant Kfora, francuski general Marsel Valenten najostrije je osudio ubistvo poslanika Ismaila Hajdarija. Valenten je kazao da je svim zajednicama na Kosovu zajednicka borba protiv zla, da je istraga povodom Hajdarijevog ubistva u toku i da pre bilo kakvih komentara valja sacekati njene rezultate. Hajdari je bio dugogodisnji aktivista DSK Ibrahima Rugove, jedan od komandanata bivse Oslobodilacke vojske Kosova, kao i tehnicki direktor Elektrokosova u Peci. Hajdarijeva porodica je kazala da Hajdari ni sa kim nije bio u svadji, niti imao lose odnose. (Beta)

Havijer Solana osudio ubistvo Ismaila Hajdarija

KUKAVICKI CIN

BRISEL (Beta-AFP) - Visoki predstavnik za spoljnu politiku i bezbednost Evropske unije Havijer Solana osudio je juce kao "kukavicko" ubistvo poslanika u novom kosovskom parlamentu Ismaila Hajdarija.

"Zapanjen sam tim kukavickim ubistvom", naveo je Solana u saopstenju, ocenjujuci da "taj cin nasilja pojacava rizik da politicka klima na Kosovu bude ozbiljno ugrozena".

"Pozivam sve politicke lidere na Kosovu da ocuvaju mir i da nastave sa formiranjem struktura autonomne kosovske vlade", porucio je Solana. Poslanika DSK Ismaila Hajdarija preksinoc su u Peci hicima iz vatrenog oruzja ubile nepoznate osobe.

I generalni sekretar Saveta Evrope Valter Svimer osudio je juce ubistvo Hajdarija, poslanika u novom kosovskom parlamentu, i pozvao stanovnistvo Kosova da nadje mirna resenja za probleme sa kojima se suocava.

Srbi izostali s komemoracije Hajdariju

NISU IMALI PREVOZ

BEOGRAD - Poslanici srpske koalicije Povratak u kosovskom Parlamentu osudili su ubistvo poslanika Demokratskog saveza Kosova Ismaila Hajdarija, u Peci.

- Osudjujemo svaki nasilni akt usmeren prema poslanicima. Ubistvo Hajdarija odraz je stanja koje dugo vlada na Kosovu i Metohiji, gde su ugrozeni svi stanovnici - kaze za "Glas" clan predsednistva Skupstine Kosmeta Oliver Ivanovic.

Izostanak poslanika koalicije Povratak sa komemorativnog skupa u Skupstini Kosmeta u Pristini se razlicito tumaci.

- Dobili smo poziv od predsednika Skupstine Kosmeta Nedzata Dacija da prisustvujemo komemoraciji. Ali, jedini razlog zbog kojeg nismo mogli da odemo u Pristinu je cinjenica da nismo imali transport. Naime, poznato je da svaki odlazak treba da najavimo Kforu, kako bi nam obezbedili pratnju - istice Ivanovic.

Ovo je jos jedan dokaz da Srbi na Kosovu i Metohiji nisu bezbedni i da se iz jednog mesta u drugo mogu kretati samo u blindiranim vozilima i u pratnji Kfora.

Albanci ne veruju da ce ih stici haska "pravda"

ZLOCINCI SLOBODNO SETAJU

BEOGRAD - Kosmetiski Albanci s nevericom, kao dobru salu, prihvataju i svaku pomisao da bi protiv nekadasnjih lidera OVK, a sada parlamentarnih partija Demokratske partije Kosova i Alijanse za buducnost Kosova, kao i komandanta Kosovskog zastitnog korpusa, Hasima Tacija, Ramusa Hajradinaja i Agima Cekua, mogla da bude podignuta haska optuznica. Izvori bliski ovoj trojici kazu da niko nece smeti da ih isporuci Hagu, a na Rugovine tvrdnje da ima dokaze o njihovoj saradnji sa Bin Ladenovom Al Kaidom odgovaraju smehom.

Buducem predsedniku Kosova, medjutim, nece biti nimalo smesno kada bude morao da se suoci sa saradnjom sa Haskim tribunalom, koja je sve izvesnija. Mozda ce trojicu kljucnih ljudi nekako i uspeti da zastiti, ali sta je sa jos najmanje 300 komandanata jedinica OVK koji su smisljali, naredjivali ili direktno vrsili zlocine? Sulejman Selimi, zvani Sultan, koji je rukovodio zatvorima u Drenici. Postoje dokazi da je iz logora u Musutistu kod Suve Reke prebacio u Tropoju 120 Srba. Sahit Jasari, bratanac zloglasnog Adema Jasarija, osnivaca OVK, koga su likvidirali pripadnici srpske policije, odgovoran je za ubistvo veceg broja Srba u Drenici. Mehmet Saciri je kao komandant OVK policije u podrucju Laba (Podujevo i okolina) izvrsio brojne zlocine. U regionu Podujeva, Pristine i Vucitrna po zlocinima se "proslavio" Muhamed Ljatifi, a 40 terorista pod komandom Dauta Redzepija izvrsilo je vise otmica na podrucju glavnog grada Kosova i Metohije.

Svi oni danas slobodno setaju Kosmetom ubedjeni da nece odgovarati za zlocine, koje ne osporavaju da su cinili. Naprotiv.

Poput Tacija, Hajradinaja i Cekua, priznaju da su ubijali. Ali, vele da su to cinili u ime demokratije i da to ne podleze kazni. I da to Zapad ceni, uz podsecanje da su im oni pomagali da se bore protiv Srba.

Dokazi

Vlada Srbije dostavila je Haskom tribunalu 25.000 stranica materijala koji optuzuje lidere, izmedju ostalih, OVK i sadasnjih parlamentarnih partija, Demokratske partije Kosova i Alijanse za buducnost Kosova Hasima Tacija i Ramusa Hajradinaja, kao i komandanta Kosovskog zastitnog korpusa Agima Cekua, za zlocine protiv Srba, ali i Albanaca koji drugacije misle. Samo na osnovu ovog materijala mogle bi da se podignu optuznice protiv najmanje 300 Albanaca odgovornih za kidnapovanje, ubijanje, seksualno zlostavljanje i proterivanje Srba, Turaka, Roma, Muslimana, ali i Albanaca koji nisu hteli da saradjuju.

Americka kancelarija u Pristini, Sektor za odnose sa javnoscu

Dragodan, Nazim Hikmet 30, Pristina 38000

TEL: (038) 549 516, FAKS: (038) 548 615

AMBASADOR MENZIS OSUDJUJE UBISTVO ISMAILA HAJDARAJA

Americka kancelarija u Pristini 18 januar 2002-- Ambasador Dzon Menzis, sef misije Americke kancelarije u Pristini snazno osudjuje ubistvo G. Ismaila Hajdaraja, clana Demokratskog Saveza Kosova (LDK) i kosovske Skupstine. Govoreci iz Americke kancelarije ambasador Menzis osudjuje ovaj kukavicki akt i upucuje svoje saucesce porodici Hajdaraj i njegovim kolegama u Skupstini i LDK.

"Ja sam sokiran i ozalocen besmislenoscu uzasnog ubistva g. Hajdaraja, LDK clana kosovske Skupstine, u noci 17-tog januara", rekao je ambasador Menzis. "Da li je ovo ubistvo akt politickog terora ili ima drugu osnovu ostalo je da se utvrdi. Ipak, ono pokazuje da neki ljudi jos uvek vide nasilje i zastrasivanje kao legitimno sredstvo politickog izrazavanja".

"G. Hajdaraj je bio covek lojalan Kosovu koji se borio za Kosovo. Kandidujuci se za javni položaj G. Hajdaraj je dokazao da se zauzima za demokratski proces. On je odbacio pusku, oruzje proslosti, i prihvatio demokratski proces kao put da se izgradi buducnost Kosova. Nazalost, izgleda da su drugi na Kosovu jos uvek vezani za proslost i jos uvek smatraju pusku politickim oruzjem".

"Doslo je vreme za sve politicke partije i grupe na Kosovu da zauzmu veoma jak stav protiv zastrasivanja i politickog terora. Politicko nasilje je trebalo da bude zaustavljeno odavno. Ljudi koji su umesani u politicki teror, i oni koji ga podrzavaju kao politicko sredstvo su neprijatelji demokratije, neprijatelji Kosova, i neprijatelji Sjedinjenih Drzava".

"U ime vlade Sjedinjenih Drzava i Americke kancelarije, ja osudjujem ovaj kukavicki akt terora i upucujem svoje najdublje saucesce porodici G. Hajdaraja i njegovim kolegama u Skupstini i u LDK. Nase misli i nase molitve su sa vama".

Potpredsednik DS Zoran Zivkovic o situaciji u juznoj pokrajini

NEMA BEZBEDNOSTI NA KOSOVU I METOHIJI

BEOGRAD (Tanjug) - Potpredsednik Demokratske stranke Zoran Zivkovic ocenio je juce da je ubistvo poslanika Demokratskog saveza Kosova, Ismaila Hajdarija, potvrda da ni politicke stranke kosovskih Albanaca ni medjunarodna zajednica nisu uspele da stvore minimum sigurne i bezbedne atmosfere na Kosovu.

Isticuci da nije doslo do dogovora albanskih partija i medjunarodne zajednice o podeli vlasti u toj pokrajini, Zivkovic je na konferenciji za novinare rekao da je to jos jedan dokaz da medjunarodna zajednica nije ispunila svoje obaveze.

Istovremeno to je potvrda da su "velike reci kosovskih albanskih politicara pre i posle izbora kako su sami izbori dokaz demokratije i sigurnosti - samo prazne price", rekao je on.

Zivkovic je, naglasavajuci potrebu reformi i u tom delu nase drzave, istakao da su reforme za sada neophodne kao sigurnost i bezbednost svih gradjana i srpske i albanske nacionalnosti.

Osvrnuvsi se na donosenje "omnibus zakona", potpredsednik DS je istakao da je za tu stranku taj zakon prihvatljiv "za pocetak vracanja autonomije Vojvodini", dok je za vece promene u toj oblasti potrebna i promene Ustava.

"Postoje neki blokovi (deo vojvodjanskog DOS-a i Demokratska stranka Srbije) koji smatraju da je taj zakon los, a ja im porucujem da pročitaju Ustav i tekst zakona", kazao je Zivkovic. On nije mogao da precizira kada ce biti zakazana sednica Predsedništva DOS-a, naglasivsi da je to prvenstveno unutrašnja stvar vladajuće koalicije i da je ne treba najavljivati kao događaj nedelje.

Informativna sluzba SNV KiM

Apel Predsednika SRJ

KOSTUNICA ZATRAZIO HITNO OSLOBADJANJE PETRA SARICA

Predsednik Jugoslavije Vojislav Kostunica uputio je juce apel zameniku visokog predstavnika generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za Kosovo i Metohiju, u kome je ponovo zatražio hitno oslobadjanje knjizevnika Petra Sarica, koji je uhapsen 17. januara u svojoj kuci na Brezovici, saopstio je Kabinet predsednika SRJ.

Posto je istrazni sudija Opztsinskog suda u Urosevcu odredio Petru Saricu jednomesečni pritvor, uz obrazloženje da se "pritvor odredjuje zbog postojanja osnovanih bojazni koje ukazuju na mogucnost njegovog bekstva", predsednik Kostunica je izrazio spremnost da licno garantuje da ce Sarcc biti dostupan sudu i zatražio da mu se omoguci odbrana sa slobode.

Kostunica podseca da je Saric prilikom hapsenja tesko povredjen, te da se njegovo zdravstveno stanje u zatvoru pogorsalo.

Savetnik predsednika za ljudska prava uputio je pismo pesnikinji Fljori Brovini u kome je zamolio gospodju Brovinu da se licno angazuje na oslobadjanju njenog kolege i time na delu pokaze solidarnost, na nacin na koji su se srpske pesnikinje i borci za ljudska prava solidarisali sa njom u vreme kada je bila suzanj u zatvorima u Srbiji, navodi se u saopštenju.

Sajmon Hejzlok, sef sluzbe za informisanje UNMIK-a u Pristini

VREME JE ZA POVRATAK

Projekat kampanje vracanja raseljenih sa Kosmeta, koja bi trajala naredne dve godine, sacinio bi UNMIK, a sredstva, na aprilskoj konferenciji, treba da obezbede donatori

Doslo je vreme da se organizuje povratak raseljenih Srba i nealbanaca na Kosmet, koji ce se meriti hiljadama ljudi. UNMIK je pripremio projekat kampanje povratka koja bi trajala naredne dve godine, prema kome se Srbi nece vracati u izdvojene i male seoske enklave, vec u grupacije naselja.

Znatan deo sredstava za povratak obezbedice se na donatorskoj konferenciji koja ce se odrzati u aprilu. Podrazumeva se da se za donatore moraju pripremiti projekti, koji realno mogu da se ostvare, jer, u protivnom, darodavci nece dati pomoc.

Ovo je, ekskluzivno za "Politiku", rekao Sajmon Hejzlok, sef sluzbe za javno informisanje UNMIK-a u Pristini.

*Prirodan red stvari jeste da povratak pocne u prolece, a da se završi u jesen. U prolecnom i letnjem periodu povratnici mogu da obnove kuce i pripreme se za zimu. Kada ce poceti najavljena kampanja povratka raseljenih na Kosmet?

- Prolece ce za povratnike nastupiti onda kad oni pocnu da se vracaju u broju koji se izrazava

hiljadama ljudi. Povratak ne znaci samo popravak kuce, vec i obezbedjenje posla i aktivnosti od kojih ce se ziveti. Povratnici moraju da imaju perspektivu i viziju svoga zivota. To su pravi razlozi i uslovi za povratak. Ako se oni ne ispune, akcija povratka nece dati prave i ocekivane rezultate - kaze Hejzlok. Prilike i atmosfera na Kosmetu, po recima Hejzloka, promenile su se u odnosu na one od pre dve godine. Znatno se smanjio broj napada na Srbe, kretanje ljudi je sigurnije, a bezbednost za povratnike bice jos bolja i zbog toga sto ce se broj policajaca Srba na tim prostorima povecati. Odrzani su, proslog novembra, i opsti izbori. Predstavnici Srba u Skupstini Kosmeta imace prilike da otvoreno govore i javno traze da se problemi srpske zajednice resavaju. Vazno je, kako kaze nas sagovornik, da su se obicni ljudi, i Albanci, i Srbi, i ostali, okrenuli problemima realnog zivota, radu i ekonomskim aktivnostima. Vise nisu primarni odnosi medju etnickim zajednicama i "namirivanje racuna iz prethodnih vremena", sto je do sada podsticalo mrznju, nego to sto su smanjene tenzije. - Ne bi bilo dobro - napominje Hejzlok - da se albansko i srpsko stanovnistvo na Kosmetu i ubuduce oslanja samo na humanitarnu pomoc. Mora se ziveti od sopstvenog rada. Takodje - dodaje nas sagovornik - ako pogledate trgovine na Kosmetu, videtece u njima robu koja nije proizvedena na Kosmetu. U redu, mora se uvoziti, ali ne mora na Kosmetu da se pije mleko iz Slovenije. Nije rec samo o poljoprivrednim i zanatskim proizvodima.

Na Kosmetu postoje uslovi da se organizuje odgovarajuca industrijska proizvodnja, smatra Hejzlok. Ona bi se odvijala u takozvanim malim i srednjim preduzecima. Ljudi na Kosmetu, a i povratnici, ozbiljno su zainteresovani za ovakav nacin proizvodnje.

U projektu kampanje povratka za naredne dve godine predvidjeno je da se Srbi vracaju u region Lipljana, Kosovske Kamenice, Gnjilana i siru okolinu Peci.

Treba, kako kaze Hajzlok, biti realan i postovati cinjenicu da stanje na Kosmetu nije nimalo ruzicasto i da ce biti teskoca u organizaciji povratka. Medjutim, valja se nadati da ce se problemi prevazici, pa i oni najtezi koji ce se pojaviti u procesu povratka Srba u gradove. No, i tu se stvari krecu nabolje, pogotovu posle prvih rezultata Direkcije za imovinska i stambena pitanja.

Na Kosmetu jos nisu izabrani predsednik Kosmeta, mandatar, vlada i drugi organi. To je u nekim medijima ocenjeno kao dramaticna situacija, a, po misljenju Hejzloka, za to nema razloga. UNMIK i Kfor obavljaju poslove u skladu sa Rezolucijom 1244, Ustavnim okvirima i drugim dokumentima koje je administracija UN na Kosmetu usvojila. Tekuci poslovi upravljanja se obavljaju, a proces stabilizacije prilika nastavlja.

Nije, kako kaze nas sagovornik, na mestu pitanje sta rade UNMIK i Kfor, vec ono drugo - sta cine politicari na Kosmetu, a posebno oni iz albanske zajednice. Nastala situacija moze se pravdati neiskustvom, pa i cinjenicom da je za postizanje i stvaranje politickih koalicija potrebno vreme, ali se ne moze pravdati nedostatak spremnosti da se postigne kompromis i prihvatanje odgovornosti za obavljanje poslova koji treba da budu u nadleznosti predsednika Kosmeta, vlade i Skupstine Kosmeta.

UNMIK, kako je receno, radi svoj posao, naravno i na resavanju problema srpske zajednice. Dosta poslova je poceto, ali i dogovoreno i zavrшено, na sastanku Visoke radne grupe u Beogradu. Srpska strana je s pravom ukazivala da su povratak raseljenih i bezbednost na Kosmetu najveći problemi. UNMIK i Kfor su za protekli period od dve i po godine ucinili dosta, a sada se, po recima naseg sagovornika, ulazi u novu fazu borbe za opstu bezbednost i stabilizaciju prilika na Kosmetu.

Naime, "pojaviła" su se politicka ubistva, ali i ranije je bilo ekstremistickih i teroristickih akcija. No, po misljenju naseg sagovornika, glavni "udar" bice usmeren na organizovan kriminal, jer se pokazalo da su i teroristicke akcije izvedene u sprezi sa njim. Ta borba nece biti laka i UNMIK i Kfor ce preduzeti sve mere da ona bude uspesna. To se mora uraditi, jer je to uslov za miran zivot svih gradjana na Kosmetu.

Bilo kako bilo, kako kaze Hejzlok, predstoji mnogo poslova. Valja se nadati da ce se oni uspesno i efikasno obavljati, pogotovu po dolasku Mihaela Stajnera, novog izaslanika UN, gospodina koji je, kako se saznaje, izuzetno energican covek.

Tacno je, veli nas sagovornik, da je lako uprti prst u nekoga i optuziti ga da je kriv, kao i da je optuzenom prilicno tesko da se odbrani, makar optuzba bila i lazna... U zatvorima na Kosovu i Metohiji ima oko 60 pritvorenih Srba koji su tu dospeli na upravo navedeni nacin.

Sajmon Hejzlok je uveren da ce se, povecanjem broja medjunarodnih sudija i dolaskom srpskih sudija na Kosovo i Metohiju, slucajevi pritvorenih Srba efikasnije i brze rasvetljavati. Uz to, problemom pritvorenih Srba trebalo bi da se "pozabave" i poslanici koalicije "Povratak", pod uslovom da se na Kosmetu uskoro uspostavi lokalna samouprava.

Podrazumeva se da Hejzlok nije zaboravio da pomene ni Albance u zatvorima u Srbiji.

Stanje na Kosovu i Metohiji se svakako ne moze "slikati svetlim bojama", jer je tamo sijaset teskoca koje valja resiti, veli Sajmon Hejzlok. No, prilican je i broj onih, dodaje, koji ne razumeju kosmetske (ne)prilike.

- Nedavno smo, mi iz UNMIK-a, za novinare organizovali obilazak Kosmeta. Kad smo bili u Zvecanu, jedan fotoreporter, inace Srbin, poceo je sa gradjanima da govori na engleskom. Kad sam ga upitao zasto ne govori na srpskom, odgovorio mi je da to ne sme zbog Albanaca. Za one koji ne znaju, Zvecan je cisto srpska enklava - ispricao nam je Hejzlok ovu zgodu, navodeci je kao ilustraciju svoje navedene tvrdnje.

Svecanost u hramu Hrista Spasitelja u Moskvi

PATRIJARHU PAVLU URUCENA VISOKA MEDJUNARODNA NAGRADA

Moskva, 21. januara (Tanjug)

Patrijarh moskovski i sve Rusije Aleksij Drugi urucio je danas patrijarhu Srpske pravoslavne crkve gospodinu Pavlu medjunarodnu nagradu "za izuzetni doprinos ucvrscivanju jedinstva pravoslavnih naroda".

Na velicanstvenoj svecanosti u hramu Hrista Spasitelja u Moskvi posebno je istaknut licni doprinos patrijarha Pavla jedinstvu zemalja sa prevladjujuce pravoslavnim stanovnistvom, njegov asketizam i ugled koji uziva kao jedan od najmudrijih pastira savremene istočne hriscanske tradicije.

Primajuci nagradu, patrijarh Pavle je rekao da to priznanje prima kao znak podrške Srpskoj pravoslavnoj crkvi i srpskom narodu "da izdrzi na putu dobra i spasenja naseg i svih ljudi dobre volje".

Istim priznanjem nagradjen je i predsednik Rusije Vladimir Putin "za izuzetan doprinos odnosima drzave i crkve, za jacanje uloge pravoslavlja u drustvu i za ucvrscivanje duhovnog i kulturnog jedinstva zemalja i naroda pravoslavnog sveta".

Poseta patrijarha Pavla Rusiji

OTVORENO PREDSTAVNIŠTVO SPC

Moskva - Patrijarh Srpske pravoslavne crkve gospodin Pavle odrzao je juce u crkvi svetih apostola Petra i Pavla u Moskvi jutarnju liturgiju na kojoj je predstavio buduceg staresinu podvorja (predstavnictva) SPC u Rusiji jeromonaha Antonija. Srpski patrijarh je zahvalio patrijarhu moskovskom i sve Rusije Aleksiju Drugom za to sto je blagoslovio otvaranje predstavnictva SPC, za koje je izrazio uverenje da ce doprinositi produbljanju saradnje dve velike pravoslavne crkve, koje ujedinjuju cvrste bratske veze.

Podvorje SPC bice u crkvi Petra i Pavla. Patrijarh Pavle se iz podvorja odvezao u rezidenciju poglavara Ruske pravoslavne crkve, gde se odrzavaju njegovi razgovori sa Aleksijem Drugim.

Poglavar Srpske pravoslavne crkve razgovarace sa ruskim patrijarhom o "zajednickoj poziciji dve crkve u odnosu na razlicite crkvene raskole", navodi se saopštenju Ruske pravoslavne crkve. Dva patrijarha ce razgovarati i o situaciji na Balkanu, "gde jos nema cvrstog mira". (Tanjug, Beta)

Susret u Kremlju

PUTIN RAZGOVARAO SA PATRIJARHOM PAVLOM

Moskva, 22. januara (Tanjug)

Predsednik Rusije Vladimir Putin sastao se danas u Kremlju sa patrijarhom Srpske pravoslavne crkve gospodinom Pavlom i patrijarhom moskovskim i cele Rusije Aleksijem Drugim.

U kracem razgovoru razmenjena su misljenja o odnosima Ruske i Srpske pravoslavne crkve i potvrđena je puna podrška ocuvanju jugoslovenske federacije i demokratskim promenama u Jugoslaviji.

Prilikom susreta, Aleksij Drugi je urucio Putinu nagradu "za izuzetni doprinos ucvrscivanju jedinstva pravoslavnih naroda". Istu nagradu poglavar Ruske pravoslavne crkve urucio je juce i patrijarhu Pavlu.

Aleksij Drugi i patrijarh Pavle potvrdili su spremnost da odnose dve crkve i naroda grade na osnovama jedinstva, uzajamne pomoci i bratske podrške. Taj principijelni stav dvojica patrijarha su ponovila i danas, razmenjujuci pozdrave u Uspenskom saboru Kremlja, gde su sluzili zajednicku liturgiju.

Aleksij Drugi je pozeleo "mira napacenoj jugoslovenskoj zemlji", naglasavajuci da narod Rusije zajedno sa srpskim "prezivljava tragediju kosovskih Srba, pretvorenih u izbeglice koje ni do danas nemaju mogucnosti da se vrate u svoje domove".

Delegacija SPC se vratila iz Moskve

SARADNJA I JEDINSTVO PRAVOSLAVNIH ZEMALJA

Njegova svetost patrijarh srpski gospodin Pavle sa clanovima delegacije Srpske pravoslavne crkve, mitropolitom crnogorsko-primorskim Amfilohijem i episkopom timockim Justinom, vratio se juce pre podne iz trodnevne posete Moskvi. Predstavnicima SPC boravili su u Rusiji na poziv patrijarha moskovskog i cele Rusije Aleksija Drugog, kako bi poglavaru Srpske crkve bila urucena visoka priznanja Medjunarodnog fonda za jedinstvo pravoslavnih naroda i Fonda Svetog apostola Andreja Prvozvanog.

Na kratkoj konferenciji za novinare na beogradskom aerodromu, kojoj su prisustvovali savezni i republički ministri vera, profesor dr Bogoljub Sijakovic i profesor dr Vojislav Milovanovic i ruski ambasador u SRJ Valerij Jegoskin, njegova svetost patrijarh srpski je izrazio zadovoljstvo boravkom u Moskvi, gde je delegacija Srpske crkve primljena "kao svoj medju svojim" i gde je, posle visedecenijske pauze, otvoreno Podvorje Srpske patrijarsije pri tronu sveruskog patrijarha. "Imali smo i sta da vidimo i o cemu da razgovaramo", rekao je patrijarh Pavle, napominjuci da je tema razgovora u Moskovskoj patrijarsiji bila "saradnja i jedinstvo pravoslavnih zemalja na korist i dobro svih naroda i za mir u svetu".

Kako patrijarh Pavle nije rekao ni rec o prestiznim priznanjima koja su mu urucena u Moskvi, mitropolit Amfilohije je objasnio da su medju dobitnicima ovogodisnje nagrade Medjunarodnog fonda za jedinstvo pravoslavnih naroda predsednik Ruske Federacije Vladimir Putin, vicepremijer Libana Isam Fades, vicepremijer Jermenije Hacaratrijan, Medjunarodno udruzenje pravoslavne omladine SINDESMOS i druge ugledne licnosti iz pravoslavnog sveta.

Saopstavajuci i da je za nastojatelja Podvorja Srpske patrijarsije u Moskvi postavljen protosindjel Antonije Pantelic, mitropolit crnogorsko-primorski je podsetio da je Srpska crkva imala svoje podvorje u Rusiji jos u vreme Ivana Groznog, koje je narocito aktivno bilo tokom 19. veka. Unisteno i zatvoreno u Staljinovo vreme, ovo crkveno predstavništvo trebalo je da bude ponovo otvoreno 1948. godine, ali je zbog politickog sukoba izmedju jugoslovenskih i sovjetskih vlasti taj pokusaj svepravoslavnog sabora u Moskvi propao, rekao je mitropolit Amfilohije.

U zvanicnim razgovorima izmedju najvisih predstavnika Srpske i Ruske pravoslavne crkve glavna tema bili su "savremeni problemi u pravoslavlju", rekao je mitropolit crnogorsko-primorski, objasnjavajuci da je rec o raskolima u crkvama koji su izazvani politickim promenama u zemljama bivseg socijalistickog bloka, "jer se zbog duhovne raslabljenosti svi problemi sa politickog i ideoloskog plana automatski prenose i na zbivanja unutar crkve, koja ne moze ostati zatvorena za svetovna zbivanja".

Najavljujuci skori dolazak u Beograd i u mitropoliju crnogorsko primorsku za Svetosavsku proslavu ruskog mitropolita Kirila, mitropolit Amfilohije je rekao da je to "znak podrške Moskovske patrijarsije jedinstvu Srpske crkve i naroda".

M.K.

Sveti Sava

MOLITVA BOGU SVAGDA JE ZA MENE BILA NAJVECE BLAZENSTVO NA SVETU

BESEDA O PRAVOJ VERI

Braco i prijatelji i oci i ceda bogozvana, priklonite bogoljubiva srca vasa da cujete bozanske dogmate. I cuvsi ove svete reci stavite ih, braco, u srca vasa i u svesti dusa (vasih) i pred oci uma (vaseg) i razumite ih.

Premilosrdni i covekoljubivi Bog, imajuci neizmernu milost prema rodu ljudskom, prikloni nebesa i sidje na zemlju, i Svojim bozanskim domostrojem i dobrovoljnim podnosjenjem mnogovrsnih stradanja bozanskog tela (Svog), prosveti rod nas; i posla u sav svet svete Apostole, rekavsi im: „ Idite i naucite sve narode krsteci ih u ime Oca i Sina i Svetoga Duha". Ali posto oni sami do nas ne dodjose, to oci nasi, cuvsi u istini reci njihove, poverovase im. I preblagi Bog, Koji ima beskrajnu milost i ne zeli da pogine ni jedan od nas, po istoj toj prvj zapovesti i istim nacinom po nauci i propovedi svetih Apostola uzdize mene na ovo svetiteljstvo hoteci da preko mene „ispuni nedostatke" otaca nasih; i Duhom Svojim Svetim zapovedi mi da vam objavim ovu rec svoju o vasem spasenju koji vi cuvsi s ljubavlju je sacuvajte, da bismo i mi bili zajednicari reda svetih.

Stoga vas, braco i ceda, ovo prvo molim da, položivsi svu nadu svoju na Boga, držimo se pre svega prave vere Njegove. Jer, kao što reče Apostol, „ temelja drugoga niko ne može postaviti osim onog kojega postavi" Duh Sveti preko nasih Apostola i bogonosnih Otaca, a to je - prava vera koja je na svetih sedam Vaseljenskih Sabora potvrđena i propovedana. I zato na ovom temelju svete vere treba nam zidati zlato i srebro i drago kamenje, to jest dobra dela. Jer niti koristi ispravnost života bez prave i prosvetlene vere u Boga, niti nas pravo ispovedanje (vere) bez dobrih dela može izvesti pred Gospoda, nego treba imati oboje, da „ savršen bude čovek Božji", a ne da zbog nedostatka (jednoga) hramlje život nas. Jer, kao što reče Apostol: „Spasava vera, koja kroz ljubav dela".

Verujemo, dakle, u Oca i Sina i Svetoga Duha, pevajući Trojicu Božansku, Uzrok i Sazdatelja svega prouzrokovanoga i sazdanoga, vidljivoga i nevidljivoga. (Trojicu) Koja je jedne sustine, to jest prirode, i u tri Lica, to jest govorimo Ipostasi i Licnosti, čime nećemo da podrazumevamo oblicjem ili razlikom tri Boga ili tri prirode ili sustine, nego ispovedamo jednoga Boga i jednu prostu bestelesnu prirodu i sustinu, a razlikom Lica razlicitost Ipostasi označavamo; klanjajući se (na taj način) Trojici u Jedinici i Jedinici u Trojici, Jedinici Triipostasnoj i Trojici Jedinostnoj i jednomocnoj i sabespočetnoj. Nju jedinu poznajemo večnopoštojecu, bespočetnu, nestvorenu, besmrtnu, nepropadljivu, nestradalnu svesazdateljnu i (sve)držecu i (sve)promisliteljnu.

I jednoga od Trojice, ne Oca ni Svetoga duha, no od Boga Oca rođenoga Sina i Boga Logosa, nadvremeno i od Njega Roditelja nerazdeljivo rođenoga, a ne stvorenoga, jednosusnog Roditelju i uvekpoštojeceg sa Njim; Koji je (Logos) dobrotom (Svojom) sve privedo iz nebica u bice, i Koji je u poslednje dane radi našeg spasenja siao s nebasa i uselio se u utrobu Djeve i sjedinio se s telom odusevljenim, i dušu razumnu i umnu sustinski primio od te iste Preciste Djeve Marije SBogorodiceC. On, od Boga Oca jednosusni Njemu Bog Logos, zbog premnogog čovekoljublja (Svog) izvoleo je, voljom Oca i Duha (Svetog), da spase Svoje stvorenje; sisavsi iz Očevog narucja, odakle se nije odvojio, Si usavsi u utrobu Preciste DjeveC i uzevsi na Sebe ne ranije začeto telo odusevljeno dušom razumnom i umnom, proizidje (iz Djeve) Bog ovaploćen, rodivsi se neizrecivo i sacuvavsi nepovredjenim devstvo One koja je rodila; ne pretrpevsi ni slivanje niti promenu, nego ostade ono što bese a postade ono što ne bese; uzevsi na Sebe oblicje sluga, istinski a ne privodjenjem upodobi se u nama u svemu osim greha.

Njega znamo kao savrsenoga Boga i savrsenoga Čoveka, ne drugoga i drugoga, nego jednoga i istoga pre ovaploćenja i po ovaploćenju, jednu složenu Ipostas; Njega jednoga istog u dvema savrsenim prirodama i svojstvima i u dvema prirodnim voljama i dejstvima, oboma sjedinjenima po Ipostasima neizmenljivo. Ispovedamo Njega jednoga istog voljom hoteceg i delajućeg božanska (dela) kao Bog, i Njega jednog istog voljom hoteceg i delajućeg čovečanska (dela) kao čovek. Jer On ne bese podložan prirodnim nuzdama, nego se po volji (Svojoj) rodio, po volji gladneo, po volji zedneo, po volji bio umoran, po volji se bojao, po volji umro, istinski a ne prividno pretrpeo sva prirodna i besprekorna stradanja čovečanstva. I On, bezgresni, bi raspet i smrt okusi, i treći dan vaskrse telom ne videći truležnost, i ljudsku sustinu nepovredjenu i neosmrćenu vaskrse, i uzvevsi se na nebasa sede s desne strane Oca; i opet će doći da sudi živima i mrtvima; kao što se uznese telom Svojim tako će doći i dati svakome po delu njegovom. Jer veli: „ Vaskrsnuće mrtvi i ustace koji su u grobovima, i oni koji su činili dobro" sa pravom verom „otici će u život večni, a koji su činili zlo - u vaskrsenje suda".

Uz to, mi se klanjamo i postujemo i celivamo svecesnu ikonu čovečanskog ovaploćenja Boga Logosa pomazanog Božanstvom i ostavseg nepromenjeno, tako da onaj koji je pomazan verom smatra da vidi samog Boga Koji se javio u telu i s ljudima poziveo. Klanjamo se i drvetu Casnoga Krsta i svetim casnim sasudima i božanskim crkvama i svetim mestima. Klanjamo se i cast odajemo ikoni Presvete Bogorodice i ikonama svecesnih Božjih Ugodnika, uzdižuci oči duše (nase) ka prvoobraznom liku i um uznoseći na ono što je neshvatljivo.

Ovo je, bogoljubivi (moji), dogmat pravoslavni Otackih predanja. Sledjući njima, i mi tako verujemo i tako ispovedamo, a sve jeretike i svaku jeres njihovu proklinjemo.

Primamo svetih sedam Vaseljenskih Sabora: prvi, koji je bio u Nikeji 318 svetih Otaca; drugi, u Konstantinovom gradu 150 svetih Otaca; treći, raniji u Efesu 200 svetih Otaca; četvrti, u Halkidonu 630 svetih Otaca; peti, opet u Konstantinovom gradu 164 svetih Otaca; šesti, opet u Konstantinovom gradu 170 svetih Otaca. I onaj još, malo kasnije bivši u Nikejskoj mitropoliji, sedmi Sabor 350 svetih Otaca, protiv onih koji se odricu casnih ikona i ne izobrazavaju ih i ne poklanjaju im se, bezbožno klevetajući hriscane. A primamo i sve svete Sabore koji su se Božjom blagodacu u razna vremena i mesta sabirali radi utvrđivanja pravoslavnog jevandjelskog ucenja, koje prima Saborna Crkva. A onih koji se odrekose ovi sveti Oci, odricemo se i mi; i koje proklese oni, proklinjemo i mi.

Jer, mnogu jeres u razna vremena i razdoblja djavo izmisli, i mnogi kukolj zloverja kroz sluga njegove jeresenacalnike poseja po vaseljenski radi kvarenja i smucivanja prave vere, koje mi proklinjemo, i s njima one koji izmisliše zle dogmate, i gnusamo se svake necestive jeresi.

Mi pak stremimo se vecma ka svakoj pobožnosti kojoj nas uce bogomudre sluge Bozje: Proroci, Apostoli i Svetitelji, kao i sto i sam Gospod nas Isus Hristos Sin Bozji rece, kada od oca dodje na zemlju ovaplotivši se i rodi se po drugi put, od Preciste Prisnodjeve, i dogmate domostroja Ocevog i Svog izvrsi divno, i zaista neizrecivo razape se na krstu, i treci dan vaskrse, i po vaskrsenju Svome ostade ovde na zemlji cetrdeset dana; i kada htede uzici na nebo ka Ocu (Svome), zapovedi ucenicima Svojim Apostolima, govoreci: „Idite i naucite sve krajeve krsteci ih u ime Oca i Sina i Svetoga Duha, uceci ih da sve drže sto sam zapovedio“. I opet: „Propovedajte Jevandjelje svakom stvorenju; ko poveruje i krsti se, spasce se; a ko ne poveruje, osudice se“. Ovo je dakle prava vera: krstiti se u ime Oca i Sina i Svetoga Duha.

I tako, mi koji smo hriscani obekali smo: moliti se Bogu svome svagda, Sdrzeci zapovesti Njegove i uvek tvoreci volju Njegovu. Jer je „vera bez dela mrtva“, po reci Jakovljevoj. No, braco i ceda moja ljubljena, kao sto i napred rekoh, obadvoje (treba) da sa strahom i trepetom drzimo (i cuvamo). Drzite (stoga) rec Bozju i svetu veru Hristovu, i prizivajte cistim srcem presveto Ime Njegovo, i ne leneci se u svetim molitvama pripadajte k Njemu ispovedajuci grehe svoje, placuci sa suzama pred Njim i Njemu pevajuci i pripevajuci u srcima vasim i dan i noc neprestano. Jer Bog, kada Ga ljudi ispovedaju i mole Mu se, sam uverava ljude i duhovno ulazi verom u srca onih koji dobro slusaju nauku Njegovu. Jer duhovna nauka nije igra, niti reci bezumlja misli ljudskih, nego je to propovedana sveta vera Bozja na kojoj su osnovani sveti cinovi u Hristu Isusu Gospodu nasem, o Kome Proroci Svetim Duhom Bozjim prorekose, i Apostoli naucise, i Mucenici ispovedise, i svi Sveti sacuvase, i Prepodobni oci besprekorno odrzase, kao na nedeljivom krajeugaonom Kamenu crkvenom Hristu, Koji je Premudrost i Sila Oceva - (i to sacuvase) svetoduhovski i silno i krepko i cvrsto i pouzdano u veri - , Koji (Hristos) i do sada mnoge uverava i utvrđuje i svima potvrđuje Svoju veru bozansku. On, Preblagi Covekoljubac, i do nas dostize Svojom bogatom miloscu, ispravljajuci nase nedostatke, hoteci kao Pastir istiniti da nas, zabludele ovce, sakupi u nebeski tor (Svoj). Dosezuci do toga tora misaonim i dusevnim ocima (nasim), mi Mu se svagda molimo pripadajuci Mu u svaki cas, i ispovedajuci Mu se, kako On sam daruje iskazati to ili pomisliti i neizreceni sacuvati. I Mi, satvorivši volju Njegovu, dobitcemo od Njega spasenje u ovom veku i u buducem, ako verno sacuvamo zapovesti Njegive koje nam je sam Gospod zapovedio da drzimo i obecao nam za to nebesku nagradu, rekavši: „ Zaista vam kazem, koji rec Moju odrzi, neće okusiti smrti doveka“.

Da, ceda moja ljubljena, sta je pouzdanije i pravednije od ove reci koju Hristos sam posvedocava i potvrđuje istinom? Sta je bolje od ovoga" ne okusiti smrti doveka? Jer samo to nekusanje smrti vec je daleko od greha, jer je okusanjem greha okus smrti usao u sav rod ljudski do Hrista. Radi toga okusi smrt On, Koji je bezgresan i besmrtn po (Svom) rodjenju od Oca, no okusi je radi nas, i postrada, da i mi verom u Njega okusimo besmrtnost, kao sto rece Prorok: „Okusite i vidite kako je dobar Gospod“. Veoma je dakle dobar (Gospod) i pravedan i veran u svima recima Svojim, i sva su dela Njegova u veri. Zato, ceda moja bogoljubljena, mi koji Ga ljubimo treba da cinimo dela vere u Hristu Isusu Gospodu nasem, mi koji smo primili od Njega besmrtnu veru, toliki dar - da ne umremo nikada!

Zato, ako ovo sacuvate, bicete blazeni Sod Boga u vekove, i blazena bice srca vasa, i blazene bice duse vase, i bicete blazeni i vi koji ste primili veru Bozju i sacuvali je u cistoti. Gledajuci na besmrtni dar Hristov, tvorite svagda dela u Hristu: veru cistu i molitvu cestu, imajuci prema Njemu ljubav i nadu, i savest cistu pred Bogom i ljudima, post i bdenje, na zemlji lezanje, istinu u svemu, cistotu telesnu i dusevno uzdrzanje, cuvajuci razum svetog krstenja - prosvetenja Bozjeg, kojim se odrekosmo Satane i svih dela njegovih. I svagda ljubiti pokajanje i ispovedanje grehova svojih i plakanje pred njima; umiljenje, smirenje, pravednost, poucenje, ispravljanje zivota svoga, mrznju na greh; ne opijanje, ne bludnicenje, nego, naprotiv, cist zivot kakav je Bozjim ocima ugodno gledati. Jer je Bog jedan od pocetka i u beskonacne vekove. I ovo je prva zapovest recena onima koji Ga ljube: da svaki od vas „ljubite Gospoda Boga svoga svim srcem svojim, svim umom svojim, i svom dusom svojom, i svom snagom svojom“. I neka budu reci ove, koje vam ja danas zapovedam, napisane na srcima vasim, da se bojite Gospoda Boga Svedržitelja, i Njemu jedinome da sluzite sa strahom i trepetom, i Njemu jedinome uznosite cast i slavu, i Njemu jedinome priljubljujte se, i Imenom Njegovim ne kunite se, nego neka je vasa rec po Apostolu: da da, i ne ne. I uopste, neka se nikako ne spominje medju vama drugi Bog, osim Onog Koji je stvorio nebo i zemlju; nicemu „ od onoga sto je na nebu gore i sto je na zemlji dole i sto je u vodi pod zemljom, da se ne poklonite niti mu poslužite“, osim Gospodu Bogu vasem, u koga se krstiste i poverovaste, i odrekoste se tajnoga srama, i postadoste zajednicari dobre vere Njegove i saucesnici besmrtnosti Njegove. Njega jedinoga neodstupno se drzite, jer je „ pred ocima Njegovim sve otkriveno“, kao sto rece Apostol, i „ jer je Bog nas oganj koji spaljuje“; i „ uzvraca za grehe oceva na deci do trecjeg i cetvrtog kolena, onima koji Ga ne ljube i ne tvore volju Njegovu, a cini milost na hiljade i desetine hiljada onima koji Ga ljube i drže zapovesti Njegove“. Jer je On „ Bog nad bogovima i Gospodar nad gospodarima, Bog Veliki i

Silni i Strasni". Da ,, drzite zapovesti Njegove, i da izvrsujete pred ocima Njegovim sve reci koje vam zapovedih", ,, da bude dobro vama i sinovima vasim posle vas, i zivi budete doveka, ako cinite dobro i ugodno pred Gospodom Bogom vasim", Kome (neka je) slava i bespocetnost u beskonacne vekove, amin.

SAVIN MONOLOG U BOGORODICI HVOSTANSKOJ
Zoranu Djordjevicu iz Saljinovice kod Istoka

**Bejah u Hilandaru,
U Studenici i Milesevi,
I bijah na Vracaru,
Pa opet krenuh ka Gori Svetoj.**

**I stadoh u Hvosnu,
I pogledah
I zamislih se,
I Bogu se pomolih.
Po tebi podjoh
Da te utesim
Sto ove godine
Niko ti ne dodje,
Sirotice moja.**

Dragisa Bojovic - SVETA ELEGIJA

